

Akhisar Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Programcılığı ile Pazarlama Programı Öğrencilerinin İnternet Kullanım Alışkanlıkları ve Geleceğe Dair Beklentileri

Volkan Altıntaş¹, E. Dilşat Yeğenoğlu¹, Yakut Gevrekçi²

¹T.C Celal Bayar Üniversitesi, Akhisar Meslek Yüksekokulu

²T.C Ege Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Zootečni Bölümü

volkan.altintas@bayar.edu.tr; dilsat.yegenoglu@bayar.edu.tr; yakut.gevrekci@ege.edu.tr

Özet: Sosyal ağ sitelerinin kullanımı giderek genişlemekte ve yaygınlaşmaktadır. İnteraktif iletişimin avantajları olduğu gibi dezavantajları da bulunmaktadır. Öğrenciler, sosyal ağlarda gerçekleştirilen bilgi paylaşımı ile daha fazla etkinliğe katılabilme fırsatı bulabilmekte, bununla beraber, dijital iletişimin kısıtlılığı sosyal, akademik ve kişisel problemler yaratabilmektedir. Üniversite öğrencilerinin günlük yaşamlarında ne kadar süreyi internette geçirdikleri, hangi sosyal ağ sitelerini kullandıkları ve bu sosyal ağ sitelerine hangi amaçlar için girdiklerinin belirlenmesi ve geleceğe dair düşüncelerinin tespit edilebilmesi için T.C Celal Bayar Üniversitesi Akhisar Meslek Bilgisayar Programcılığı ve Pazarlama Program'larında okuyan 98 öğrencinin katılımıyla bir anket çalışması düzenlenmiştir. Bu anket formlarından elde edilen veriler SPSS 15.0 istatistik paket programı aracılığıyla değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Önlisans programları, internet kullanımı, internet kullanım alışkanlıkları, sosyal ağ siteleri.

Internet Using Habits of Akhisar Vocational School of Computer Programming and Marketing Program Students and Their Future Prospects

Abstract:

The use of social networking sites increasingly becomes expanded and widespread. There are disadvantages as well as the advantages of interactive communication. Students can find the opportunity of participating in more events by sharing information on social networks, however, limitation of interactive communication can create social, academical and personal problems. A survey was conducted with the participation of 98 students attending to Computer Programming and Marketing Programs at T.C Celal Bayar University Akhisar Vocational School to determine the amount of time these students spend on the internet during their daily life, which social networking sites they use, their purpose to use of those social networking sites and to learn their thoughts about future. The data collected from survey forms were evaluated by SPSS 15.0 statistical software.

Keywords: Vocational school, internet using, internet using habits, social networking sites.

1. Giriş:

Son yirmi yıl içerisinde hızlı bir gelişim gösteren ve giderek yaygınlaşan İnternet, sosyal ağlar aracılığıyla kişiler arası iletişimde belirgin bir rol oynamaktadır. Kaplan ve Haenlein'in bildirdiğine göre internet kullanıcılarının % 75'i sosyal medya olarak da tanımlanan web tabanlı, kullanıcının ürettiği içeriklerin paylaşıldığı internet uygulamaları olan sosyal ağları kullanmaktadırlar [1, 2]. Facebook, LinkedIn, Myspace ve benzeri ticari sosyal ağlar ortaya çıkmalarıyla beraber, geniş ve yaygın bir biçimde kullanılmaya başlamışlardır. Bu sosyal paylaşım ağları arasında, en hızlı gelişen ve milyonlarca aktif üye sayısına ulaşan Facebook'tur [3, 4]. Facebook 2011 verilerine göre

sitede 800 milyon aktif kullanıcı bulunmaktadır. Bu aktif kullanıcıların ortalama % 50'si günlük olarak giriş yapmaktadır. Sayfalar, gruplar, olay bildirimleri aracılığıyla 900 milyondan fazla nesne paylaşılmaktadır [9]. Verilere göre bu sosyal ağın kullanıcılarının % 75'i A.B.D dışından üyeler olup, 70'den fazla dil site üzerinde kullanılmaktadır. Bu hızlı büyüme araştırmacıların ilgisini sosyal ağlar ve kullanıcıları üzerine yöneltmiştir. Sosyal ağlar; bireylerin kendilerini ifade edebilmelerine ve diğer bireylerle online iletişim kurmalarını sağlamaktadırlar. Ticari olarak kurulan ve yaygınlaşan sosyal ağ siteleri kuruluş amaçlarına göre farklılıklar göstermektedirler. LinkedIn iş ve çalışma ortamı temelli iken MySpace benzer ilgileri olan bireyleri ve Facebook ise üniversite öğrencileri arasında bağlantı kurabilmek amacıyla kurulmuştur [3,4].

Yapılan çalışmalar, sosyal medyanın hem pozitif hem de negatif etkilerinin olduğunu ortaya koymaktadır. Sosyal medyanın eğitim amaçlı kullanılabilceğini, sosyal ağ üyesi öğrencilerin okulda daha fazla zaman geçirdiklerini, etkinliklerden haberdar olduklarını ve arkadaşlarıyla günlük iletişim halinde olduğunu bildirilmektedir. Benzer şekilde sosyal medya öğrencilerin üniversite hayatına uyum sağlamalarında yardımcı olabilmektedir. Avantajların yanı sıra, internet üzerinden gerçekleştirilen iletişimde içerik kısıtlılığı nedeniyle iletişim kopuklukları ve yanlış anlaşılmanın gerçekleşebildiği söylenmektedir [5, 6]. Facebook üzerinden yapılan bir çalışmada Facebook kullanımı ile sosyal sermayenin oluşması ve devam ettirilmesinin ilişkisini incelenmiştir. Araştırma sonucunda Facebook kullanımı ile sosyal sermaye arasında güçlü bir ilişki bulunmuştur. Sosyal ağın kullanımı ile sosyal sermayeye erişme ve bağlanma arasında bir ilişkinin bulunduğunu tespit etmelerinin yanı sıra, psikolojik sağlık ölçümleri ile bir etkileşim bulunmuş; bunun düşük öz saygı ve düşük hayat beklentisi içinde ki bireylere daha iyi olanaklar sağlaması ile ilişkili olabileceğini belirtilmiştir [7].

Pozitif etkilerine karşın, İngiltere'de üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirilen bir çalışmada patolojik internet kullanımı ile öz saygı, genel sağlık ve dizinhibisyon arasında ki ilişkiyi incelenmiştir. Araştırmacılar, öğrencilerin % 18.3'ünün patolojik internet kullanıcıları olduklarını, aşırı internet kullanımı nedeniyle akademik, sosyal ve kişisel problemler yaşadıklarını bulmuşlardır. Yine elde ettikleri sonuçlarda bu kullanıcıların daha düşük öz saygıya sahip ve sosyal olarak daha kısıtlı olduklarını bildirmişlerdir [8].

2. Materyal ve Metod:

2.1 Araştırmanın Amacı:

Çalışmada, halen T.C Celal Bayar Üniversitesi Akhisar Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim görmekte olan Pazarlama ve Bilgisayar Programcılığı önlisans programı öğrencilerinin genel yapı ve özelliklerinin belirlenmesi, mezuniyet sonrasında okumakta oldukları alana ait iş bulma beklentileri ile tasarladıkları, internet kullanımları, internet uygulamaları içerisinde hangi sosyal ağ sitelerini kullandıkları ve bu sosyal ağlara giriş amaçlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Öğrencilerin sosyal ağ kullanımları ile mezuniyet sonrası mesleklerine dair düşünceleri ile bir ilişkinin bulunup bulunmadığının tespit edilmesinin yanı sıra, öğrencilerin genel özellikleri ve meslekleri için görüşleri arasında bir ilişkinin olup olmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır.

2.2 Materyal

T.C Celal Bayar Üniversitesi Akhisar Meslek Yüksekokulu, Bilgisayar Programcılığı ve Pazarlama Önlisans Programlarında halen okumakta olan 98 öğrenciye uygulanan anket sonuçlarından elde edilen veriler çalışmada kullanılmıştır.

2.3 Metod

2.3.1 Verilerin Toplanması ve Analizi:

Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından oluşturulan bir anket formundan yararlanılmıştır. Bu anket formu doğrudan öğrencilere uygulanmıştır. Anket yanıtlarından elde edilen veriler SPSS 15.0 istatistik paket programı aracılığıyla değerlendirilmiştir.

3. Bulgular ve Yorumlar:

3.1 Öğrencilerin Genel Özellikleri

Öğrencilerin genel özelliklerini belirlemek amacıyla okudukları program, yaş, cinsiyet, okula giriş yılları, geldikleri şehir, aile geliri, mezun oldukları lise ve nerede kaldıkları sorularına verdikleri yanıtlardan elde edilen veriler aşağıda özetlenmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin okudukları program ve cinsiyetlerine göre sayı ve yüzde dağıllımları

	Öğrenci Sayısı	Yüzde (%)		Öğrenci Sayısı	Yüzde (%)
Program			Bilgisayar Programcılığı		
Bilgisayar Programcılığı	67	68.37	Kız	23	34.33
Pazarlama	31	31.63	Erkek	44	65.67
Cinsiyet			Pazarlama		
Erkek	64	65.3	Kız	20	34.69
Kız	34	34.7	Erkek	11	65.31
Toplam	98	100	Toplam	98	100

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre sayı ve yüzdeleri incelendiğinde erkek öğrenci sayısının (64) kız öğrenci sayısına (34) göre 1.88 kat daha fazla olduğu görölmektedir. Program temeline inildiğinde öğrencilerin cinsiyetlere göre dağıllımlarının toplam dağıllımdan ayrı bir farklılık göstermediği gözlenmiştir. Cinsiyetlere göre programlarda ki erkek öğrenci sayısının kız öğrenci sayısına göre Pazarlama programında 1.9 kat ve Bilgisayar Programcılığı'nda 1.8 kat olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin giriş yılları ve mezun oldukları liselere göre sayı ve yüzde dağıllımları

	Öğrenci Sayısı	Yüzde (%)		Öğrenci Sayısı	Yüzde (%)
Giriş Yılları			Bilgisayar Programcılığı		
2009	1	1	Meslek lisesi	67	
2010	51	52	Genel lise	0	
2011	46	46.9			
Mezun olunan lise			Pazarlama		
Meslek lisesi	92	93.9	Meslek lisesi	25	
Genel lise	6	6.1	Düz lise	6	
Toplam	98	100	Toplam	98	100

Önlisans programlarında okumakta olan 98 adet öğrencinin biri hariç 2010 ve 2011 yıllarında öğrenime başlamışlardır. Bu öğrencilerin 92 tanesi (% 93.9) meslek lisesinden mezun olup büyük çoğunluğu oluşturmaktadırlar. Öğrencilerden sadece 6'sı (% 6.1) genel lise mezunlardır. Bilgisayar programcılığı bölümünde

ki tüm öğrenciler meslek lisesi çıkışlıdır, sadece Pazarlama programında ki 6 öğrenci genel liselerden mezun olmuşlardır.

Tablo 3. Öğrencilerin aile gelir düzeyleri

Gelir Düzeyi (TL)	Öğrenci sayısı	Yüzde (%)
1-500	10	10.20
500-1000	40	40.82
1000-1500	33	33.67
1500-3000	11	11.22
> 3000	4	4.08
Toplam	98	100

Her iki programda ki öğrencilerin aile gelir düzeylerinin, ağırlıklı olarak 500-1000 TL ile 1000-1500 TL arasında değiştiği görülmüştür. Programlara göre aile gelir düzeyleri ise Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4: Öğrencilerin aile gelir düzeylerinin programlara göre sayı ve yüzde dağılımı

Program	Gelir Düzeyi (TL)	Öğrenci sayısı	Yüzde (%)
Bilgisayar Programcılığı	1-500	8	11.94
	500-1000	26	38.81
	1000-1500	23	34.33
	1500-3000	8	11.94
	> 3000	2	2.99
Toplam		67	100
Pazarlama	1-500	2	6.45
	500-1000	14	46.16
	1000-1500	10	32.26
	1500-3000	3	9.68
	> 3000	2	6.45
Toplam		31	100

Aile gelir düzeyleri, genel değerlendirmede olduğu gibi her iki programda da ağırlıklı olarak 500-1000 TL ile 1000-1500 TL değerleri arasında bulunmuştur.

Tablo 5. Öğrencilerin yaşları

Yaş	Öğrenci sayısı	Yüzde (%)
18	27	27.6
19	30	30.6
20	27	27.6
21	7	7.1
22	4	4.1
24	2	2
25	1	1
Toplam	98	100

Öğrenci yaşları 18 ve 25 arasında değişmekle beraber öğrencilerin % 30.6'sı 19 yaşında olup, en büyük grubu oluşturmaktadır. Bu grubu % 27 oranlarıyla 18 ve 20 yaş grupları izlemiştir. En az ise % 1 oranıyla 25 yaş grubu olmuştur. Öğrencilerin yaş ortalamalarının 19.43 olduğu bulunmuştur.

Tablo 6. Öğrencilerin geldikleri şehirler göre sayı ve yüzde dağılımları

İller	Öğrenci sayısı	Yüzde (%)
Balıkesir	2	2
Bursa	1	1
Çanakkale	1	1
Edirne	1	1
İstanbul	4	4.1
İzmir	53	54.1
Manisa	35	35.7
Tunceli	1	1
Toplam	98	100

Değerlendirmeye alınan örneklem grubunun, Manisa'da bulunmasından dolayı öğrencilerin geldikleri şehirler incelendiğinde, Manisa'ya en yakın büyükşehir olan İzmir'in % 54.1 oranıyla birinci sırada, Manisa'nın ise % 35.7 oranıyla ikinci sırada yer aldığı görülmektedir. Diğer illerden gelen öğrenci sayısının belirgin oranda daha düşük olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 7: Öğrencilerin okurken kaldıkları yerler

Kaldıkları yer	Öğrenci sayısı	Yüzde (%)	Cinsiyet	Kaldıkları yer	Öğrenci sayısı	Yüzde (%)
Aile ile	21	21.4	Kız	Aile ile	10	29.41
Yurtta	44	44.9		Yurtta	20	58.82
Ev kiralama	33	33.7		Ev kiralama	4	11.76
			Erkek	Aile ile	11	17.19
				Yurtta	24	37.50
				Ev kiralama	29	45.31
Toplam	98	100	Toplam		98	100

Öğrenciler, genelde % 44.9 oranıyla yurttta kalmayı tercih etmişlerdir. Bunu sırasıyla % 33.7 ile ev ve % 21.4 ile aile yanında kalma takip etmektedir. Cinsiyete göre öğrencilerin kaldıkları yerlere göre dağılımlarına bakılacak olursa; kız öğrenciler % 58.82 oranıyla daha çok yurttta kalmayı seçerler iken, erkek öğrenciler ise % 45.31 oranıyla daha çok ev kiralama'yı tercih etmişlerdir.

3.2 Öğrencilerin Bilgisayar ve İnternet Kullanım Durumları

Öğrencilerin bilgisayar ve internet kullanım durumlarını belirlemek amacıyla kişisel bilgisayarlarının olup olmadığı, ofis programları bilgi düzeyleri, haftalık internete giriş süreleri, interneti kullanım amaçları, kullanılan sosyal ağ aracı, sosyal ağ aracını hangi amaçla kullandıkları sorularına verdikleri yanıtlardan elde edilen veriler aşağıda özetlenmiştir.

Tablo 8. Öğrencilerin kişisel bilgisayarlarının olup olmama durumları

	Öğrenci sayısı	Yüzde (%)
Evet	81	82.7
Hayır	17	17.3
Toplam	98	100

Tablo 8.' de görüldüğü gibi öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun (% 82.7) kendilerine ait bir bilgisayarları bulunmaktadır.

Tablo 9. Öğrencilerin ofis programları hakkında bilgi düzeyleri

	Öğrenci sayısı	Yüzde (%)
Az	5	5.1
Orta	24	24.5
İyi	56	57.1
Çok iyi	13	13.3
Toplam	98	100

Genel olarak bakıldığında, öğrenciler ofis programları hakkında ki bilgi düzeylerinin iyi (%57.1) olduğunu belirtmişlerdir. Sadece % 5.1'lik bir kısım az düzeyde bilgi sahibi olduklarını bildirmişlerdir.

Tablo 10. Öğrencilerin haftalık internete giriş süreleri

Saat	Cinsiyet	Öğrenci sayısı	Yüzde (%)
1-3	Erkek	18	28.13
	Kız	14	41.8
Toplam		32	32.7
4-6	Erkek	13	20.31
	Kız	9	26.47
Toplam		22	22.4
6-10	Erkek	11	17.19
	Kız	5	14.71
Toplam		16	16.3
Daha fazla	Erkek	22	34.38
	Kız	6	17.65
Toplam		28	28.6
Genel Toplam		98	100

Tablo 10. incelendiğinde tüm öğrencilerin % 32.7'sinin haftada 1-3 saat internete girdikleri görülmektedir. Bununla beraber, % 28.6'sı ise internete haftada 10 saatten fazla girdiklerini belirtmişlerdir. Cinsiyete göre incelendiğinde ise, erkekler % 34.38 oranıyla haftada 10 saatten fazla internete girerken, kızların % 41.8 oranıyla haftada 1-3 saat arasında internete girmektedirler.

Tablo 11' de öğrencilerin internete hangi amaçlarla girdiklerinin tespit edilmesi için sorulan sorulara verdikleri yanıtlardan elde edilen sayı ve yüzde dağılımları özetlenmiştir.

Tablo 11. Öğrencilerin internete giriş nedenleri

	Öğrenci sayısı	Yüzde (%)
Araştırma yapma	13	13.3
Sosyal medya	6	6.1
İletişim (Mail, SMS, MSN...)	10	10.2
Diğer (Oyun, sohbet)	14	14.3
Araştırma, Sosyal medya, İletişim, Diğer	6	6.1
Araştırma Yapma, Sosyal medya	6	6.1
Araştırma Yapma, İletişim	5	5.1
Sosyal medya, iletişim	1	1
İletişim, Diğer	1	1
Sosyal, Medya, iletişim, Diğer	1	1
Araştırma Yapma, Sosyal medya, İletişim	34	34.7
Araştırma Yapma, İletişim, Diğer	1	1
Toplam	98	100

Tablo 11. incelendiğinde öğrencilerin interneti tek bir amaç için değil bir çok amaç için birarada kullandıkları görülmektedir. Anket sorularını yanıtlayan öğrencilerin % 34.7'si internete araştırma yapma, sosyal medya araçları ve iletişim için kullandıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin hangi sosyal medya sitelerine daha fazla girdiklerini belirlemek amacıyla sıklıkla kullandıkları sosyal medya siteleri sorulmuş ve bu soruya verilen yanıtlardan özetlenen bilgiler Tablo 12.'de verilmiştir.

Tablo 12. Öğrencilerin kullandıkları sosyal medya araçları

	Öğrenci sayısı	Yüzde (%)
Facebook	61	62.2
Twitter	0	0
Myspace	1	1
LinkedIn	4	4.1
Diğer	2	2.0
Facebook, Twitter	18	18
Facebook, Twitter, Myspace	6	6
Facebook, LinkedIn	1	1
Facebook, Twitter, Diğer	4	4
Facebook, Myspace	1	1
Toplam	98	100

Öğrencilerin % 62.2'si Facebook kullandığını belirtmişlerdir. Öğrencilerin Twitter kullanmadıklarını belirtmelerine rağmen 18 tanesi hem Twitter hem de Facebook sosyal ağlarına girdiklerini ifade etmişlerdir. Yine 6 tanesi Facebook, Twitter ve Myspace sitelerini kullandıklarını söylemişlerdir. Genel olarak yalnızca Facebook sosyal paylaşım sitesine girildiği Tablo 12.'den görülmektedir.

Tablo 13. Öğrencilerin sosyal medya araçlarını kullanım amaçları

	Öğrenci sayısı	Yüzde (%)
Tanışma	4	4.1
Arkadaş bulma	3	3.1
Sosyalleşme	51	52
Diğer (sohbet)	10	10.2
Hepsi	15	15.3
Tanışma, sosyalleşme	5	5.1
Arkadaş bulma, sosyalleşme	4	4.1
Sosyalleşme, diğer	3	3.1
Tanışma, diğer	1	1.0
Tanışma, arkadaş bulma	2	2.0
Toplam	98	100

Sosyal medya araçlarını kullanım amaçlarına dair yanıt dağılımı ve yüzdesi incelendiğinde öğrencilerin en fazla % 52 oranıyla sosyal medya araçlarını sosyalleşme amacıyla kullandıkları görülmektedir. Ardından % 15.3'ü sosyal medya araçlarını tanışma, arkadaş bulma, sosyalleşme ve sohbet gibi bir çok amaçla kullandıklarını belirtmişlerdir.

3.3 Öğrencilerin mezuniyet sonrası ile ilgili düşünceleri

Öğrencilerin mezuniyet sonrası ile ilgili düşüncelerini öğrenmek amacıyla okudukları programdan mezun olduktan sonra alanlarıyla ilgili bir iş bulabileceğinizi düşünüyor musunuz soru ile ilerisi için ne düşündükleri sorulmuştur. Tablo 14. ve Tablo 15.'te öğrencilerin bu sorulara verdikleri yanıtlardan elde edilen sayı ve yüzde dağılımları verilmiştir.

Tablo 14. Okudukları programdan mezun olunca alanlarıyla ilgili iş bulup bulamayacakları

	Öğrenci sayısı	Yüzde (%)
Evet	73	74.5
Hayır	23	23.5
Emin değilim	2	2.0
Toplam	98	100

Tablo 14. incelendiğinde öğrencilerin yaklaşık üçte ikisinin (% 74.5) okudukları programdan mezun olduklarında bir alanlarıyla ilgili bir iş bulabileceklerine inandıkları görülmektedir.

Tablo 15. Mezuniyet sonrası ile ilgili düşünceler

	Öğrenci sayısı	Yüzde (%)
Kendi işini kurma	18	18.4
Alanında bir firmada çalışma	19	19.4
Okumaya devam etme	21	21.4
Hem okuyup hem çalışma	25	25.5
Diğer	1	1
Kendi işini kurma, alanında bir firmada çalışma	2	2
Kendi işini kurma, hem okuyup hem çalışma	1	1
Kendi işini kurma, okumaya devam etme	2	2
Kendi işini kurma, alanında bir firmada çalışma, okumaya devam etme	1	1
Alanında bir firmada çalışma, okumaya devam etme	2	2
Alanında bir firmada çalışma, hem okuyup hem çalışma	1	1
Kendi işini kurma, okumaya devam etme, hem okuyup hem çalışma	1	1
Alanında bir firmada çalışma, okumaya devam etme, hem okuyup hem çalışma	1	1
Okumaya devam etme, hem okuyup hem çalışma	1	1
Kendi işini kurma, alanında bir firmada çalışma, okumaya devam etme, hem okuyup hem çalışma	2	2
Toplam	98	100

Tablo 15. incelendiğinde öğrencilerin % 25.5 oranında hem okuyup hem çalışmayı düşündükleri görülmektedir. Bunu sırasıyla okumaya devam etme (% 21.4), alanında bir firmada çalışma (% 19.4), kendi işini kurma (% 18.4) seçenekleri takip etmektedir.

3.4 Khi Kare Analizi

SPSS 15.0 paket programıyla Khi Kare analizleri gerçekleştirilmiştir. Khi Kare analizleri sonucunda önemli bulunan ilişkilerden bazıları Tablo 16. da verilmiştir.

Tablo 16. Khi Kare analizleri sonucunda elde edilen önem değerleri

	Önem
Programı * Okula Giriş Yılı	0,008 ¹
Programı * Mezun Olunan Lise	0,037 ²
Yaş * Aile Geliri	0,013 ²
Yaş * Mezun Olunan Lise	0,012 ²
Yaş * Sosyal Medya Aracını Hangi Amaçla Kullanıyor?	0,030 ²
Cinsiyet * Nerede Kalıyor	0,004 ¹
Cinsiyet * Kullanılan Sosyal Medya Aracı	0,013 ²
Okula Giriş Yılı * Nerede Kalıyor	0,004 ¹
Yaşadığı Şehir * Mezun Olunan Lise	0,002 ¹
Yaşadığı Şehir * İlerisi İçin Düşünceleri	0,001 ¹
Mezun Olunan Lise * İlerisi İçin Ne Düşünüyor?	0,010 ²
Programı İsteyerek Mi Secti? * Nerede Kalıyor?	0,010 ²
Programı İsteyerek Mi Secti? * Ofis Programları Hakkında Bilgisi	0,006 ¹
Nerede Kalıyor ? * Kişisel Bilgisayarı Var Mı?	0,045 ²
Nerede Kalıyor? * İlerisi İçin Ne Düşünüyor?	0,031 ²
Haftalık İnternete Giriş Süresi * Kişisel Bilgisayarı Var Mı?	0,000 ¹
Haftalık İnternete Giriş Süresi * Kullanılan Sosyal Medya Aracı	0,018 ¹
İnterneti Kullanma Amacı * İlerisi İçin Ne Düşünüyor?	0,000 ¹
Ofis Programları Hakkında Bilgisi * Kullanılan Sosyal Medya Aracı	0,032 ²
Ofis Programları Hakkında Bilgisi * Sosyal Medya Aracını Hangi Amaçla Kullanıyor?	0,011 ²
Kullanılan Sosyal Medya Aracı * Sosyal Medya Aracını Hangi Amaçla Kullanıyor?	0,000 ¹
Kullanılan Sosyal Medya Aracı * Mezuniyet Sonrası Alanıyla İlgili İş Bulabileceği İnanıcı	0,000 ¹
Sosyal Medya Aracını Hangi Amaçla Kullanıyor?*	0,000 ¹
Mezuniyet Sonrası Alanıyla İlgili İş Bulabileceği İnanıcı	

¹: p < 0.01

²: p < 0.05

Önemli bulunan ilişkiler incelendiğinde öğrencilerin yaşı ile sosyal medya aracını hangi amaçla kullandığı arasında bir ilişki bulunmuştur. Yaş ve sosyal medya aracının kullanımına ilişkin öğrenci dağılımı Tablo 17.' de verilmiştir.

Tablo 17. Öğrencilerin yaşlarına göre sosyal medya aracını kullanma amaçları

Sosyal medya aracını hangi amaçla kullanıyor?											
	Tanışma	Arkadaş bulma	Sosyalleşme	Diğer (sohbet)	Hepsi	Tanışma, sosyalleşme	Arkadaş bulma, Sosyalleşme	Sosyalleşme, diğer	Tanışma, diğer	Tanışma, arkadaş bulma	Toplam
18	1	2	16	2	3	2	1	0	0	0	27
19	1	1	16	5	3	1	2	0	0	1	30
20	2	0	15	1	6	1	0	0	1	1	27
Yaş 21	0	0	1	2	2	0	1	1	0	0	7
22	0	0	2	0	1	0	0	1	0	0	4
24	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	2
25	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Toplam	4	3	51	10	15	5	4	3	1	2	98

Tablo 17.' de görüldüğü gibi öğrencilerin yaş ortalaması 19.43 olup, 18-19-20 yaşlarında ki öğrenciler tarafından oluşturmaktadır. Bu öğrencilerin büyük bir çoğunluğu da sosyal medya araçlarını sosyalleşmek amacıyla kullanmaktadırlar.

Benzer şekilde cinsiyet ile öğrencilerin kaldıkları yerler arasında bir ilişki saptanmıştır. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre kaldıkları yerlerin dağılımı Tablo 18. de verilmiştir. Erkeklerin büyük bir çoğunluğu ev kiralama tercih ederken; kızlar yurttan barınmayı seçmişlerdir.

Tablo 18. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre kaldıkları yerler

Nerede kalıyor?					
		Aile ile	Ev kiralama	Yurtta	Toplam
Cinsiyet	Erkek	11	29	24	64
	Kız	10	4	20	34
Toplam		21	33	44	98

Okula giriş yılı ile öğrencilerin kaldıkları yerler arasında da bir ilişki bulunmaktadır. Öğrencilerin okula giriş yıllarına göre nerede kaldıklarının dağılımı Tablo 19.'da verilmiştir. İkinci sınıfa başlayan öğrenciler ev kiralama seçerken, birinci sınıf öğrencileri yurttan kalmayı seçmişlerdir.

Tablo 19. Öğrencilerin okula giriş yılları ile kaldıkları yerler

Nerede kalıyor?					
		Aile ile	Ev kiralama	Yurtta	Toplam
Giriş Yılı	2009	0	0	1	1
	2010	9	26	16	51
	2011	12	7	27	46
	Toplam	21	33	44	98

Kullanılan sosyal medya aracı ile cinsiyet arasında saptanan ilişkiye bakıldığında, erkek öğrenciler Facebook ile Facebook ve bir mikroblog olan Twitter'ı beraber takip ettiklerini belirtmişlerdir. Bununla beraber, kız öğrencilerin neredeyse büyük bir çoğunluğu sadece Facebook sosyal ağına girdiklerini ifade etmişlerdir. Tablo 20.'de cinsiyet ve kullanılan sosyal medya aracı arasında ki dağılım verilmiştir.

Tablo 20. Cinsiyetlere göre kullanılan sosyal medya araçları

		Kullanılan sosyal medya aracı									
		Diğer	Facebook	Facebook- LinkedIN	Facebook -Myspace	Facebook -Twitter	Facebook- Twitter -Diğer	Facebook- Twitter- Myspace	LinkedIN	Myspace	Toplam
Cinsiyet	Erkek	2	37	0	1	17	1	5	1	0	64
	Kız	0	24	1	0	1	3	1	3	1	34
Toplam		2	61	1	1	18	4	6	4	1	98

Haftalık internete giriş süresi ile kullanılan sosyal medya aracı arasında ki ilişkiye bakıldığında, öğrencilerin büyük bir çoğunluğu sosyal ağ olarak Facebook sitesine girdiklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin büyük bir kısmı bu süreyi Facebook sosyal ağ sitesinde geçirmektedirler. Tablo 21.'de Haftalık internete giriş süresi ile kullanılan sosyal medya aracı arasında ki dağılım verilmiştir.

Tablo 21. Haftalık internete giriş süresi ile kullanılan sosyal medya aracı

		Kullanılan sosyal medya aracı									
		Diğer	Facebook	Facebook LinkedIN	Facebook Myspace	Facebook Twitter	Facebook- Twitter- Diğer	Facebook- Twitter -Myspace	LinkedIN	Myspace	Toplam
Haftalık İnternete Giriş Süresi	1-3 saat	0	25	0	0	4	0	0	2	1	32
	4-6 saat	0	14	0	1	1	2	2	2	0	22
	6-10 saat	0	11	0	0	3	2	0	0	0	16
	10 saatten fazla	2	11	1	0	10	0	4	0	0	28
Toplam		2	61	1	1	18	4	6	4	1	98

Kullanılan sosyal medya aracı ile mezuniyet sonrasında iş bulabileceği inancı ile sosyal medya aracının kullanımı ve mezuniyet sonrasında iş bulabileceği inancı arasında bir ilişki saptanmıştır. Facebook ve Facebook-Twitter kullanan öğrencilerin büyük çoğunluğu mezuniyet sonrasında iş bulacağınıza inanıyor musunuz sorusuna evet yanıtı vermişlerdir. Sosyal medya aracından sosyalleşme amacıyla yararlanan öğrenciler mezuniyet sonrası iş bulacağınıza inanıyor musunuz sorusuna evet yanıtı vermişlerdir. Tablo 22. ve Tablo 23.'de kullanılan sosyal medya aracı ile mezuniyet sonrasında iş bulabileceği inancı ile sosyal medya aracının kullanımı ve mezuniyet sonrasında iş bulabileceği inancı bilgilerine ait dağılımlar verilmiştir.

Tablo 22. Mezuniyet sonrası alanıyla ilgili iş bulabileceği inancıyla kullanılan sosyal medya aracı

Mezuniyet sonrası alanıyla ilgili iş bulabileceği inancı					
		Evet	Hayır	Kararsız	Toplam
Kullanılan Sosyal Medya Aracı	Diğer	2	0	0	2
	Facebook	44	16	1	61
	Facebook-LinkedIN	1	0	0	1
	Facebook-Myspace	0	1	0	1
	Facebook-Twitter	15	3	0	18
	Facebook-Twitter-Diğer	3	1	0	4
	Facebook-Twitter-Myspace	4	2	0	6
	LinkedIN	4	0	0	4
	Myspace	0	0	1	1
Toplam		73	23	2	98

Tablo 23. Sosyal medya aracının kullanımıyla mezuniyet sonrası alanıyla ilgili iş bulabileceği inancı

Mezuniyet sonrası alanıyla ilgili iş bulabileceği inancı					
		Evet	Hayır	Kararsız	Toplam
Sosyal medya aracını Hangi amaçla kullanıyor?	Tanışma	2	1	1	4
	Arkadaş Bulma	2	1	0	3
	Sosyalleşme	39	12	0	51
	Diğer (Sohbet)	5	5	0	10
	Hepsi	15	0	0	15
	Tanışma, Sosyalleşme	3	2	0	5
	Arkadaş Bulma, Sosyalleşme	3	1	0	4
	Sosyalleşme, Diğer	2	1	0	3
	Tanışma, Diğer	0	0	1	1
Tanışma, Arkadaş Bulma	2	0	0	2	
Toplam		73	23	2	98

4. Tartışma ve Sonuç

Bu çalışma sonucunda T.C Celal Bayar Üniversitesi Akhisar Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim görmekte olan Bilgisayar Programcılığı ve Pazarlama önlisans programları öğrencilerinin, genel özellikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin önemli bir kısmının yakın il olan İzmir ile Akhisar ilçesinin bağlı olduğu Manisa'dan geldikleri, yaş ortalamasının 19.4 olduğu, neredeyse tümünün meslek liselerinden mezun oldukları, okula giriş yılı ve cinsiyete bağlı olarak öğrenim esnasında kaldıkları yerlerin değiştiği ve yine büyük bir çoğunluğunun kişisel bilgisayarlara sahip oldukları belirlenmiştir. Aynı zamanda haftalık internete giriş süreleri, internete giriş amaçları, takip ettikleri sosyal medya araçları ve bunlara giriş amaçları belirlenmeye çalışılmıştır. Genelde Facebook sosyal ağının kullanıldığı, sosyal medya araçlarından çoğunlukla sosyalleşme için yararlandıkları saptanmıştır. İnternete

giriş süreleri ise cinsiyetlere göre değişiklik gösterdiği ancak yaklaşık üçte birinin haftada 1-3 saat internete girdikleri ve bu süreyi de daha çok araştırma yapma, sosyal medya araçlarını kullanma ve iletişim amaçlı kullandıkları bulunmuştur. Öğrencilere mezuniyet sonrasında alanlarıyla ilgili iş bulup bulamayacaklarına dair inançları sorulmuş ve büyük bir kısmı olumlu yanıt vermiştir. Gelecekle ilgili düşünceleri sorulduğunda hem okuyup hem çalışmak istediklerini (% 25.5) belirtmişlerdir. Bunu % 21.4 ile okumaya devam etme düşüncesi takip etmiştir.

Sosyal medyanın eğitim amaçlı kullanılabilceğini, sosyal ağ üyesi öğrencilerin okulda daha fazla zaman geçirdiklerini, etkinliklerden haberdar olduklarını ve arkadaşlarıyla günlük iletişim halinde olduğu bildirilmektedir. Sosyal medya öğrencilerin üniversite hayatına uyum sağlamalarında yardımcı olabilmektedir [5,6]. Öğrencilerin kullandıkları, sosyal medya araçları, sosyal medya kullanım amaçları ve mezuniyet sonrası alanıyla ilgili iş bulabileceği inancı arasında önemli bir ilişki bulunmuştur. Elde edilen sonuçlardan öğrencilerin sosyal ağlar aracılığıyla etkinlikleri paylaşabildikleri, takip edebildikleri ve üniversiteden arkadaşlar edindikleri gibi mezunlarla tanışma fırsatı ile alanlarında çalışanları bulabilme fırsatı yakalayabiliyor oldukları söylenebilir. Bununla da güvenlerini etkilediği, alanları ile iş bulma konusunda daha iyimser bir bakış açısına sahip olmalarını sağlıyor olabilir.

Bu araştırma T.C Celal Bayar Üniversitesi Akhisar Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim görmekte olan Bilgisayar Programcılığı ve Pazarlama önlisans programları öğrencileri ile kısıtlı olduğundan, anket çalışmalarının geliştirilerek diğer üniversitelerin de önlisans programı öğrencilerine uygulanmasının daha yardımcı olacağı düşünülmektedir.

5. Kaynaklar

- [1] Kaplan, A. M., Haenlein M., "Users of the world, unite! The challenges and opportunities of Social Media", **Business Horizons**, 53 (1): 59–68, (2010).
- [2] Moore, K., M, McElroy, J.C., "The influence of personality on Facebook usage, wall postings, and regret", **Computers in Human Behavior**, 28: 267-274, (2011).
- [3] Boyd, D.M., Ellison, N.B., "Social Network Sites: Definition, History, and Scholarship", **Journal of Computer-Mediated Communication**, 13:1, Article: 11. <http://jcmc.indiana.edu/vol13/issue1/boyd.ellison.html>, (2007).
- [4] Brady, K.P., Holcomb, L.B., Smith, B.V., "The Use of Alternative Social Networking Sites in Higher Educational Settings: A Case Study of the E-Learning Benefits of Ning in Education", **Journal of Interactive Online Learning**, 9:2, 151-16, (2010).
- [5] Junco, R., "The Need for Student Social Media Policies", **EDUCAUSE**, 46:1, January/February, <http://www.educause.edu/EDUCAUSE+Review/EDUCAUSEReviewMagazineVolume46/TheNeedforStudentSocialMediaPo/222666>, (2011).
- [6] Kruger, J., Epley N., Parker, J., Ng, Z.W., "Egocentrism over E-mail: Can We Communicate as Well as We Think?," **Journal of Personality and Social Psychology**, 89:6, 925–936, (2005).
- [7] Ellison, N. B., Steinfeld, C., Lampe, C., "The Benefits of Facebook "Friends:" Social Capital and College Students' Use of Online Social Network Sites", **Journal of Computer-Mediated Communication**, 12 (4), article 1. <http://jcmc.indiana.edu/vol12/issue4/ellison.html>, (2007).
- [8] Niemi, K., Griffiths, M., Banyard, P., "Prevalence of Pathological Internet Use among University Students and Correlations with Self-Esteem, the General Health Questionnaire (GHQ), and Disinhibition", **CyberPsychology & Behavior**, 8: 6, 562-570, (2005).
- [9] Facebook, İstatistikler, <http://www.facebook.com/press/info.php?statistics>, (2011).